

ਮਨੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਦਿ (ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ। ਇਸ ਲਈ, ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਬੇਬੁਨਿਆਦ ਹਨ ਅਤੇ ਫੇਲ੍ਹ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਦੋਵੇਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਬੀ ਐਸ. ਜੀ

ਡੀ. ਐਸ. ਤੇਵਤੀਆ, ਜੇ.

ਮਨੀ ਰਾਮ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1973 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 4429.

1 ਅਗਸਤ 1974 ਈ.

ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਨੂੰਨ (1894 ਦਾ 1)—ਸੈਕਸ਼ਨ 9(3)—ਐਕਵਾਇਰ ਅਧੀਨ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ—ਕੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ—ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸਫਲਤਾ—ਕੀ ਅਗਲੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894 ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜੋ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰਾਂ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਰਗ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਖੋਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ, ਅਵਾਰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ > ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਖਰਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੇ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਸੁਭਾਵਿਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਗਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ 25 ਅਗਸਤ, 1972 ਅਤੇ 22 ਨਵੰਬਰ, 1972 ਦੀਆਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ, ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ: 1 ਅਤੇ 2 ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਬੇਦਖਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਓ.ਪੀ. ਗੋਇਲ ਦੇ ਨਾਲ ਐਡਵੋਕੇਟ ।
ਐਮ ਐਲ ਸਰੀਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਲਈ ।

ਨਿਰਣਾ

ਡੀ.ਐਸ.ਟੀ. ਈਵਾਤੀਆ, ਜੇ.-ਮਨੀ ਰਾਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਐਕਟ, 1894, (1894) ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 6 (ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਅਨੁਬੰਧ 'ਸੀ' ਅਤੇ 'ਡੀ') ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ) ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ (1) ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਦਾ ਤੱਤ ਉਸ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ (2) ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਉਕਤ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਅਤੇ ਕਾਬਜ਼ਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜ਼ਮੀਨ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵੈਧ ਹੈ।

ਜਦੋਂ ਕਿ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਇਸਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਇੱਕ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3(ਬੀ) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਮੁਢਲਾ ਸਵਾਲ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਅਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਅਗਲੇ ਕਦਮਾਂ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।

ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਾਈ ਕੋਰਟਾਂ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਚਾਰ ਰੱਖੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਬੰਬੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੇਲਾਗਾਪੁੜੀ ਕਨਕ ਦੁਰਗਾ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਸ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚਿਲਕਾਪੁੜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ. (1), ਲਕਸ਼ਮਣਰਾਓ ਕ੍ਰਿਸ਼ਟਰਾਓ ਬਨਾਮ ਬੰਬਈ ਦੀ ਸੂਬਾਈ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਕ੍ਰਮਵਾਰ; ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਵਿਚ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬਨਾਮ ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ. (3) (ਜਿਸ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

'(1) ਏਆਈਆਰ 1971 ~ ਏਪੀ 310.

(2) ਏਆਈਆਰ 1950 ਬੰਬ 334.

(3) ILR 1965 (2) Pb. 525.

'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ) ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਉਲਟ ਵਿਚਾਰ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (4) ਅਤੇ ਝੰਡੂ ਲਾਈ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਪਟਨਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਇਆ।

ਪੁੱਛੇ ਗਏ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਨ:

"9. (1) ਕੁਲੈਕਟਰ ਫਿਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਸਥਾਨਾਂ 'ਤੇ ਜਨਤਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦੇਵੇਗਾ, ਇਹ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹਿੱਤਾਂ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ।

Mani Ram v. The State of Punjab, etc. (Tewatia, J.)

* # * # ਸ.ਹ

- (4) ਕੁਲੈਕਟਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ (ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ) ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਉਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਮਨੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਰਫ਼ੋਂ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਮਾਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਸਥਿਤ ਹੈ।

* * * * *

ਲਕਸ਼ਮਣ ਰਾਓ ਕ੍ਰਿਸਟਰਾਓ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਚਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਕੁਝ ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜੋ ਕਿ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ: -

“ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਮਿੰਦਾਰੀ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਹਰੇਕ ਕਾਬਜ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜੋ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਉਸ 'ਤੇ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਮਿੰਦਾਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰੇ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅੰਤਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜ਼ਮਿੰਦਾਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

- (1) ਏਆਈਆਰ 1971 ਏਪੀ 310
- (2) ਏਆਈਆਰ 1950 ਬੰਬ 334.
- (3) ILR 1965(2) Pb. 525.
- (4) ਏਆਈਆਰ 1963 ਪਟਨਾ 201
- (5) ਏਆਈਆਰ 1959 ਪੀ.ਬੀ. 535.

ਉਸਨੂੰ ਤਾਂ ਹੀ ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ। ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਮੇਵਾਰੀ ਨਿਰੋਲ ਹੈ।

ਵੇਲਾਗਪੁੜੀ ਕਨਕ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ), ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਓ ਵਿੱਚ। ਜੇ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੀ:

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਾਰੀਆਂ ਉਪਲਬਧ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਜਿਹੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅਸਲ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਨਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿੱਤੇ ਵਿਚਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਕੋਲ ਉਸ ਜਾਇਦਾਦ ਬਾਰੇ ਸਾਰੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਕਾਬਜ਼ਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਸਿਸਥ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 10(1) ਕਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਵੇਰਵੇ ਵਾਲਾ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰੇ। ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਮੀਨ ਬਾਰੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪੱਕਾ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨੋਟਿਸ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ, ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਸਭ ਨੂੰ ਜਾਣਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ। ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ। ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹੈ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (3) ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੱਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਲੈਕਟਰ ਵੱਲੋਂ ਕਬਜ਼ਾਧਾਰਕ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 9 ਜਾਂ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਧਾਰਾ 10(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਠਹਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 9(3) ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਨੋਟਿਸ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

* * * * *

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨੋਟਿਸਾਂ ਦੀ ਇਸ ਕਮੀ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਮਨੀ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਆਇ (ਤਿਵਾਤੀਆ, ਜੇ.)

14 ਅਕਤੂਬਰ, 1968 ਨੂੰ ਭੂਮੀ ਗ੍ਰਹਿਣ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏ। ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਇਹ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਵਿਅਰਥ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 9(3), ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸਮਝ ਚੁੱਕਾ ਹਾਂ, ਇੱਕ ਲਾਜ਼ਮੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ

ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜ ਦੇਵੇਗੀ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੱਖਪਾਤ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਉਸ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਥੋੜ੍ਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਪੂਰਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5-ਏ ਦੀ ਕੋਈ ਜਾਂਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 9(3) ਅਤੇ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵੈਧ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਧਾਰਾ 9(3) ਅਤੇ 10 ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਵਿਗਾੜਦੀ ਹੈ। ਉਕਤ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਅਵਾਰਡ ਸਮੇਤ ਇਹ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਕਤ ਅਯੋਗ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਤੋਂ ਗੁਰੇਜ਼ ਕਰਨ।”

ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਭਾਵੇਂ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਵਰਤ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਮਹੱਤਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ: -

“ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਸਾਰੇ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਤੋਂ 15 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ *ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ*, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ com ਪੈਨਸੇਸ਼ਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੀ ਰਕਮ ਅਤੇ ਵੇਰਵੇ। ਇਹ ਨੋਟਿਸ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸ਼ਰਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ ਜਾਂ ਘੋਰ ਨੁਕਸ ਵਾਲਾ ਚਰਿੱਤਰ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਬੁਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਉਟਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੇਵਾ

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਉਸਨੇ ਮਹੱਤ ਸ਼੍ਰੀ ਸੁੱਖਦੇਵ ਸਰਨ ਦੇਵ ਬਨਾਮ ਰਾਜਾ ਨਿਊਪੋਦਰ ਨਰਾਇਣ ਚੰਦਰਧਵਰਜੀ, (6) ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਮੰਗਿਆ।

• 'ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਕਿ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸਿਰਫ਼ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 31 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਕੋਲ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਸਮਝ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ com ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ; ਅੱਗੇ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਜੇਕਰ ਐਕਵਾਇਰ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਰ ਅਸਫਲਤਾ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚਣ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਕਿ ਇਸ ਨੋਟਿਸ ਨੂੰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਮਹੱਤਵ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਚਰਿੱਤਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦਾ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਬੇਕਾਰ ਅਤੇ ਅਸਮਰੱਥ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗੀ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰਾਜ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਸ਼੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਦੁਆਰਾ ਝੁੰਡੂ ਲਾਈ ਬੁੱਧ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (5) ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਹਾਲਾਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਜੀ.ਡੀ. ਖੋਸਲਾ, ਏ.ਸੀ.ਜੇ. (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੀ), ਜਿਸ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ, ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹਨ-

“ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਧਾਰਾ 9(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਖਰਾਬ ਸੀ। ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਇੱਕ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਕਦਮ ਦੀ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਾਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।”

ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖੋਸਲਾ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਏ.ਸੀ.ਜੇ. ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਸਿਰਫ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਸਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 'ਸਮੁੱਚੀ ਕਾਰਵਾਈ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਉਸਨੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।

(6) 76 ਕੈਲ. ਐਲਜੇ 430

ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 6 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੂਚਨਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਖੋਸਲਾ, ACJ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਨਿਰੀਖਣ ਰਾਜ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਡਾਇਰੈਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਅਵੇਧ ਹੈ।

Mani Ram v. The State of Punjab, etc. (Tewatia, J.)

ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਜੇ ਮੈਂ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ ਕਹਾਂ, ਤਾਂ ਉੱਟਾਵਾਲੀਆ, ਜੇ. ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਜਾਪਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ। ਜੇਕਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਨੂੰ; ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਗਲਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਿਆ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੇ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੰਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਆਪਣਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਮੌਕਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਆਪਣੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਉਹ ਅਵਾਰਡ ਦੇਵੇਗਾ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਕਤ ਧਿਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸਾ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਖਰਚ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ, ਜੇਕਰ ਉਸਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੁਲੈਕਟਰ ਅੱਗੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ *ਲਕਸ਼ਮਣ ਰਾਓ ਕ੍ਰਿਸਟਰਾਓ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਚਾਗਲਾ, ਸੀ.ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਗਟਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ *ਵੇਲਾਗਪੁੜੀ ਕਨਕ ਦੁਰਗਾ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਓ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਿਕਾਰਯੋਗ ਸਹਿਮਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਗਿਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰੀਖਣ ਵੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਪਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, *ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰਾ)* ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਦਾ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੀ ਲੋੜ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਗਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਅਵੈਧ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਜਿਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 4 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ 'ਤੇ ਹਮਲੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਸਫਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਮੈਂ ਲਾਗਤਾਂ ਸਮੇਤ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਕੁਲੈਕਟਰ (ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਨੰ. 2) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 9(3) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਅਵਾਰਡ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ.

ਬੀ.ਐੱਸ.ਜੀ

ਆਰ ਐਨ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਨਿੱਕਾ ਸਿੰਘ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਬਾਬੂ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1963 ਦਾ RSA 904

5 ਅਗਸਤ 1974 ਈ.

1887 ਦਾ XVI)— ਧਾਰਾ 17—ਅਜਿਹੇ ਕੇਸਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਯੋਗ ਕੇਸ -ਕੀ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਆਮ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਮੁੜ-ਨਿਆਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਮਾਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਐਕਟ, 1887 ਦੀ ਧਾਰਾ 77 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਕੇਸਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਵਾਲਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੇ ਨਿਵੇਕਲੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਜਮਾਂਦਰੂ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਲ ਬਾਅਦ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੁੜ-ਨਿਆਇਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ ਟਾਈਟਲ ਦੇ ਸਵਾਲਾਂ ਨੂੰ ਡੀਐਚਡੀਏ ਨੂੰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਟਾਈਟਲ ਦਾ ਈ-ਐਮ ਸਵਾਲ, ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ FA ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ' n . h ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਪਰ ਰੈਵੇਨਿਊ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਮੇਸ਼ਨ ਦੀ ਖੋਜ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਵਾਲ ... ਟਾਈਟਲ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਰਿਜ਼-ਜੂ \ ਸੀਮੇਟ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਪਟਿਆਲਾ, ਮਿਤੀ 2 ਫਰਵਰੀ, 1963 ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਨਿਯਮਤ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ, ਸ਼੍ਰੀ ਦੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬੰਨਾ : ਏ ਸਬ-ਜੱਜ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਰਾਜਪੁਰਾ, ਮਿਤੀ ਜਨਵਰੀ, 1964 ਨੂੰ ਮੁਦਈ ਨੂੰ ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਉਹ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ-ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁੱਕਦੇਬਾਜ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ

ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪ੍ਰਭਾਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ